

Toimintasuunnitelma 2022

Toimintasuunnitelma 2022	1
Johdanto	1
Toiminnan suunta	1
Toiminnan pääkohderyhmät	2
Toiminnansuunnittelun toteuttaminen	2
Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2022	3
Hallinnointi	3
Toiminnan liidaaminen	3
Talous	4
Viestintä	5
Kollektiivi ja yhteisö	6
Sidosryhmien ja yhteistyökumppanien kanssa tehtävä työ	7
Toiminnan järjestäminen eli toiminnanalojen suunnitelmat	7
Tavoitteiden mittarit ja seuranta	9

Johdanto

Jalotus toteuttaa kansansivistystä, jonka tähtäimenä on, että ihmiset osaavat ja haluavat elää ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävästä elämästä.

Ihmiskunnalla on 10-15 vuotta aikaa muuttaa elintapansa ekologisesti kestäviksi, jotta ilmastomme pysyy elinkelpoisena ja luonnon moninaisuuden köyhtyminen saadaan pysäytettyä ([lähde: IPCC:n raportti 2018](#)). Nopean elintapamuutoksen toteuttaminen on mahdollista, mikäli se toteutetaan yhtäaikaaisesti kaikilla yhteiskunnan toimintasektoreilla.

Yhdistyksen tehtävä voimassa olevien sääntöjen mukaan on: "Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kestävästä ja yhteisöllisestä elämäntavasta toteutumista sekä kulttuuriperinnön vaalimista omalla toimialueellaan. Yhdistyksen kotipaikka on Kerava ja toiminta-alue koko Suomi."

Toiminnan suunta

Jalotus ry:n toiminta on ollut käynnissä 2019 - 2021. Kokeiluajanjakso päättyi vuoden 2021 loppuun ja vuoden 2022 aikana toiminta skaalataan omavaraiseksi ja pitkäjänteiseksi toiminnaksi. Tavoitteena on, että Jalotus kehittyi vuosien 2022 - 2024 aikana toimintakenttäänsä päätoimijaksi Suomessa ja toteuttaa 10 vuodessa oman osansa yhteiskunnan tarvitsemasta muutoksesta. Jalotus toteuttaa muutoksen yhteistyössä yhteistyökumppaniensa kanssa.

Toiminnan pääkohderyhmät

Jalotuksen toimintasektorina on kansalaisyhteiskunta ja yksilöt. Yksilöt voivat toteuttaa muutoksen aikaimella omalla päätöksellään. Jalotus tarjoaa konkreettisia ratkaisuja, taitoja ja tietoja sekä motivaatiota elintapamuutoksen toteuttamiseksi. Kestävä elämäntapa skaalautuu joukkoistamalla.

Pääkohderyhmät ovat:

- Yksittäiset ihmiset ja heidän jokapäiväinen arkensa.
- Kestäväan elämäntapaan sitoutuneet, aktiiviset yksilöt, jotka järjestävät toimintaa, jonka avulla yksilöt pystyvät siirtymään kestäväan elämäntapaan.

Toiminnan vastualueet

Jalotuksen toiminta jakautuu seuraaviin vastuualueisiin:

1. Hallinto, liidaaminen, kehitys ja kumppanuudet
2. Viestintä ja markkinointi
3. Kiinteistönhallinta, tilojen ja alueiden käyttö
4. Harjoitteluympäristö & piha-alueiden hoito & vapaaehtoiset
5. Eläintoiminta & ympäristökasvatus
6. Ravinnekierrätyksen kokonaisuus
7. Fillariverstas

Vuonna 2022 tutkitaan mahdollisuutta jakautua myös seuraaviksi vastuualueiksi ja perustetaan ne, mikäli se koetaan järkeväksi. Vastuualueet toteutuvat kokonaisuuksina vain, jos niillä on vastuullinen vetäjä ja jäseniä tai asiakkaita sekä toimintasuunnitelma vuodelle 2022:

1. Strategia, brändi, strategiset yhteistyöt ja kokeilut
2. Kurssi- & kerhotoiminta
3. Puuverstastoiminta
4. Verhoilu- ja ompelutoiminta
5. Yrittäjien yhteistyö
6. Yhteisökoordinointi & jäsenohjelma

Toiminnansuunnittelun toteuttaminen

Toimintasuunnitelma on valmisteltu Jalotus-kollektiivin yhteistyönä. Toiminnansuunnittelu on kolmivaiheinen:

1. Toimintasuunnitelma vahvistetaan yhdistyksen syyskokouksessa. Suunnitelmassa päätetään toiminnan yleiset periaatteet sekä yhdistyksen hallinnollisten toimintojen tavoitteet ja toimenpiteet.
2. Vastuualueet koostavat tulevan vuoden a) toimintasuunnitelmansa syyskokoukseen mennessä, ja b) menneen vuoden toimintakertomuksensa joulukuun puoliväliin mennessä
3. Toimintakalenteri julkaistaan tammikuussa 2022.
  - 3.1. Toimintakalenterin ensimmäinen versio kootaan joulukuussa.
  - 3.2. Toimintakalenteria tarkennetaan seuraavasti: Maaliskuussa suunnitellaan yhdessä kesäkauden ja syyskuussa joulukuun ja talvikauden tapahtumat pääsiäiseen asti.

Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2022

Tavoitteet ja toimenpiteet on valittu toiminnansuunnittelussa tehdyn SWOT-analyysin perusteella (LIITE 1) Toimintasuunnitelmalla vastataan siihen, miten vahvuudet voidaan säilyttää, miten mahdollisuudet voidaan hyödyntää ja miten heikkoudet sekä uhat voidaan ratkaista.

Hallinnointi

Toiminnan liidaaminen

Päätavoite:

Laitetaan perustoiminnot entistä ehompaan kuntoon, huolehditaan toiminnan jatkuvuudesta keskitytään ydintoimintoihin ja valmistaudutaan valtakunnalliseen toimintaan.

Osatavoitteet:

- Kirkastetaan yhdistyksen arvot, visio, missio ja brändi sekä määritellään ydintoiminta entistä tarkemmin.
- Laitetaan yhdistyksen hallinto sellaiseen kuntoon, että toimintamalli ja organisaatio ovat helposti ymmärrettävissä ja liidattavissa.
- Kerätään riittävä rahoitus, jotta kriittiset hallintotehtävät eivät ole vapaaehtoistyötä.
- Huolehditaan kollektiivista, yhteisön hyvinvoinnista ja yhteisöllisyyden toteutumisesta entistä järjestelmällisemmin.

Jatkuvat toimenpiteet:

- Aikataulutetaan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen kollektiivin kokouksissa.
- Seurataan toimenpiteiden toteutumista ja vastuualueiden toimintasuunnitelmien toteutumista kollektiivin kokouksissa.

Toimenpiteet tammi-helmikuu:

- Kalenteroidaan kollektiivin ja hallituksen kokoukset
- Kirkastetaan visio, missio ja brändi
- Määritellään ydintoiminta tarkasti
- Uudistetaan organisaatiokaavio
- Tehdään toimintaohjeet ja ohjevideot valmiiksi / päivitetään niitä (yleisohjeet toimintaan, eläintenhoitoon, turvallisuuteen, talouteen, viestintään)

Toimenpiteet helmi-maaliskuu:

- Solmitaan vaikuttavuusyhteistyösopimuksia yritysten kanssa, joiden tavoitteena on koota vähintään kolmen vuoden rahoitus, jolla voidaan palkata yhdistyksen hallintoon tarvittavat henkilöt: toiminnanjohtaja sekä yhteisökoordinaattori/tiedottaja
- Suunnitellaan askelmerkit toiminnan valtakunnallistamiseksi.

Toimenpiteet syys-marraskuu:

- Tehdään strategia vuosille 2022-2025
- Tehdään toimintasuunnitelma vuodelle 2023

Talous

Päätavoitteet:

Laajennetaan rahoituspohjaa ja mahdollistetaan vastuualueille uusien rahoituskanavien käyttäminen.

Varmistetaan kartanon alueen käyttömahdollisuus jatkossakin tasapainottamalla vuokratulot ja kiinteistömenot

Toimenpiteet:

- Seurataan taloutta kuukausittain kollektiivin kokouksissa.
- Sovitaan taloudenhoidon vastuista.
- Kootaan riittävä puskuri kassavarannoksi.
- Listataan rahoitus- ja avustusmahdollisuudet.

- Neuvotellaan yritysten ja säätiöiden kanssa rahoituksista.
- Ehdotetaan sellaisia hankkeita yhteistyökumppaneille, jotka edesauttavat Jalotuksen päämäärän saavuttamista valtakunnallisesti ja paikallisesti
- Tehdään tarvittaessa sääntömuutos, että voidaan hyödyntää olemassa olevia rahoituskanavia.
- Tuetaan vastuualueiden omavaraisuutta
  - mahdollistetaan kokeiluajanjaksojen toteuttaminen yhdistyksen toimintana
  - kannustetaan osuuskuntatoimintaan (yhdistys ei perusta omaa osuuskuntaa, mutta yhdistys tukee osuuskuntatoiminnan käynnistämistä ja siihen osallistumista), kevytyrittäjyyteen ja yrittäjyyteen
  - vinkataan mahdollisista avustuksista ja hankerahoista

Viestintä

Päätavoite:

Kasvatetaan käytössä olevien viestintäkanavien seuraajamäärät niin suuriksi ja sisällön kiinnostavuus niin laadukkaaksi, että kun ihmisiä kutsutaan osallistumaan, kantamaan vastuuta, vuokraamaan tiloja, hakemaan tehtävään tai rahoittamaan toimintaa, kutsu tuottaa toivotun tuloksen. Edistämme kestävän elämän yleistymistä myös verkossa.

Osatavoitteet:

- Viestinnän päävastuullinen on työsuhteessa yhdistyksessä.
- Viestintää toteutetaan suunnitellun brändi-ilmeen mukaisesti.
- Vastuualueet pystyvät tuottamaan ja tuottavat itsenäisesti viestintämateriaalia julkaistavaksi.
- Viestintä on suunniteltu ja aikataulutettu vuodenaikojen rytmin mukaan ja viestintä on oikea-aikaista.
- Viestintä mahdollistaa osallistumisen ja toimintaan tutustumisen virtuaalisesti.
- Viestinnän pääkärjet yleisellä tasolla ovat:
  - mitä Jalotus tekee ja miksi se on niin tärkeää
  - millaista vaikutusta ihmisiin, yhteiskuntaan ja toimintaympäristöön Jalotus on tuottanut
  - mitä ja miten kestävään elämäntapaan voi siirtyä
  - mitä Jalotus-kollektiivissa voi tehdä aktiivisena toiminnanjärjestäjänä tai vapaaehtoisena
  - mitä Jalotus myy ja tuottaa

Toimenpiteet:

- Tiedottajan palkkaamiseen hankitaan palkkarahat. Tutkitaan markkinointiyhteistyörahoitusmahdollisuuksia.
- Kollektiivi koulutetaan ja sitä tuetaan toimimaan viestintäohjeen mukaisesti.
- Viimeistellään käyttövalmiiksi graafiset pohjat.
- Asiakkaat tietävät, minkälaisia palveluita, kurssseja, tapahtumia ja tuotteita Jalotukselta saa, ja innostuvat osallistumaan. Kootaan yhteen palvelut, kurssit, tapahtumat, talkoot ja harrastusmahdollisuudet. Mahdollistetaan etähankinnat eli myydään tuotteita verkkokaupassa ja etäosallistuminen.
- Varmistetaan, että kartanon fyysisen ympäristön viestit vastaavat brändiä ja viestintätavoitteita.
- Tehdään hissi puhe Jalotuksesta jokaisen toimijan käyttöön.
- Käsikirjoitetaan esittelykierrros.
- Tehdään viestintätoimenpidekalenteri vastuualueiden toimintasuunnitelmien pohjalta.
- Päivitetään nettisivut.
- Ryhdistäydytään uutiskirjeen lähettämisessä, mikäli tähän löytyy lisäresurssi eli tekijä.
- Pohditaan, olisiko mahdollista ja järkevää toimittaa sähköpostia kollektiiville (sisäinen viestintä). Tähän tarvitaan lisäresurssi eli tekijä.

Kollektiivi ja yhteisö

Päätavoite:

Vahvan, aktiivisen ja kestävä elämäntavan edistämiseen sitoutuneen yhteisön säilyttäminen sekä sen suunniteltu ja tavoitteellinen kasvattaminen.

Osatavoitteet:

- Huolehditaan vastuunkantajien ja vapaaehtoisten hyvinvoinnista.
- Mahdollistetaan parhaamme mukaan ihmisten unelmien toteuttaminen.
- Selkiytetään jokaisen rooli ja vastuut kollektiivissa.
- Otetaan mukaan tekijöitä, kokeilijoita, harjoittelijoita ja vapaaehtoisia, joille löytyy perehdyttäjä ja sopiva tehtävä.

Toimenpiteet:

- Tehdään selkeä ohje siitä, millaisiin tehtäviin kollektiiviin voi tulla.
- Jokaiseen tehtävään nimetään vastuullinen toteuttaja. Mikäli vastuunkantajaa ei löydy, tehtävää ei toteuteta ennen kuin siihen löytyy tekijä.
- Jokainen tekijä perehdytetään ja pestataan.

- Nimetään jokaiselle tekijälle yhteishenkilö tai ohjaaja.
- Tehdään vapaaehtoistarvekartoitus.
- Tehdään vastuunkantajatarvekartoitus: etsitään aktiivisesti tekijöitä, joita tarvitaan.
- Tehdään suunnitelma siitä, miten työskentely-ympäristön toimivuutta ja viihtyisyyttä voidaan parantaa ja toteutetaan muutokset.
- Ylläpidetään ja parannetaan yhteishenkeä kouluttamalla uusille tulijoille Jaloketti, järjestämällä Jalotteluita.
- Kehitetään palautteenantojärjestelmää - kiitetään ja annetaan palautetta järjestelmällisesti.
- Päivitetään organisaatiokaavio.
- Yhteisöviljelmän ja eläinten hoidon porukat liitetään vahvemmin osaksi yhteisöä.

Sidosryhmien ja yhteistyökumppanien kanssa tehtävä työ

Päätavoitteet:

Vahvistetaan ja määritellään tarkemmin sopimuksin yhteistyö sidosryhmien ja yhteistyökumppanien kanssa, joiden kanssa voimme edesauttaa kestävä elämän toteutumista paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Osatavoitteet:

- Sovitaan Keravan kaupungin eri toimialojen kanssa pitkäjänteisestä yhteistyöstä.
- Etsitään yhteistyökumppaneita, jotka edistävät kauttamme ja kanssamme kestävä elämän toteutumista.

Toimenpiteet:

- Mukautetaan toiminta uuden Keravan kaupungin kanssa tehdyn vuokrasopimuksen mukaiseksi.
- Jokainen vastuualue sopii yhteistyöstä aihepiiriinsä palveluita tuottavan kaupungin toimialan kanssa, mikäli se edesauttaa toiminnan toteuttamista.
- Tehdään lista yhteistyökumppaneista, joiden kanssa Jalotuksen ehdottomasti kannattaa tehdä yhteistyötä.
- Solmitaan yhteistyösopimuksia yritysten, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa, jotka edistävät toimintamme päämäärän saavuttamista.

Toiminnan järjestäminen eli toiminnanalojen suunnitelmat

Päätavoitteet:

Jalotuksen konkreettinen toiminta toteutetaan itsenäisesti toiminnastaan vastaavilla toiminnanaloilla, joilla kaikilla on oma

- *Toimintasuunnitelmansa,*
- *budjettinsa*
- *ja vastuuhenkilönsä.*

Vastuualueiden niiden toiminta suunnitellaan kestävän elämäntavan eri aihekokonaisuuksien pohjalta (LIITE 2) Edistämme kestävän elämän toteutumista seuraavissa aihepiireissä: asuminen, liikkuminen, ruoka, kuluttaminen, vapaa-aika ja matkustaminen.

Jalotuksen kaikessa toiminnassa huomioidaan, että toiminta järjestetään kiertotalousperiaatteiden mukaan. Toiminta edistää luontoyhteyttä ja biodiversiteetin säilymistä sekä säästää energiaa ja luonnonvaroja.

Palveluntarjonnan päätavoite on tarjota ihmisille aineettomia hyvinvointipalveluja: ihmisten hyvinvointi ei lisääny sillä, että ostaa kämpän täyteen tavaraa tai kuluttaa, vaan sillä, että ihminen voi hyvin, tekee merkityksellisiä asioita ja huolehtii ympäristön hyvinvoinnista.

Osatavoitteet:

- Resursseja käytetään vain sellaiseen toimintaan, joka edistää kestävää elämäntapaa.
- Toteutetaan vain sellaista toimintaa, jolla on nimetyt vastuuhenkilöt ja riittävät resurssit.
- Tehdään kartanon alueesta kestävän elämisen mallialue.
- Toimintakalenterin sisällöt seuraavat vuodenaikojen rytmiä.
- Käynnistetään uusia toimintoja ja kehitetään olemassa olevia vaiheistaen:
  - ideointi
  - kokeilu-aika
  - säännöllinen toiminta

Toimenpiteet:

- Kehitetään edelleen olemassa olevia toiminnanaloja.
- Vakiinnutetaan uudet toiminnanalat ja niiden tehtäväkokonaisuudet.
- Pestataan toiminnanalojen vastuuhenkilöt (mikäli vastuuhenkilöitä ei löydy, toimintaa ei toteuteta ennen kuin vastuunkantaja/-t on olemassa)

- Toiminnanalat tekevät omat toimintasuunnitelmansa ja budjettinsa yhteisten ja vastuuhenkilöiden omien tavoitteiden mukaan.
- Toiminnanalojen säännöllinen toiminta suunnitellaan omarahoitteiseksi.
- Kartoitetaan rakentuvan asuinalueen palvelutarpeet.
- Kartoitetaan vastuualueiden rahoitusmahdollisuudet.
- Jatketaan kartanon kestävän elämän mallialueen rakentamista eri vastuualueiden yhteistyönä.

LIITTEET Toiminnanalojen toimintasuunnitelmat:

1. Hallinto, liidaaminen, kehitys ja kumppanuudet: TS tässä dokumentissa
2. Viestintä ja markkinointi: TS tässä dokumentissa
3. Kiinteistönhallinta, tilojen ja alueiden käyttö
4. Harjoitteluympäristö & piha-alueiden hoito
5. Eläintoiminta & ympäristökasvatus: lasten ja nuorten toimintakokonaisuus
6. Ravinnekierrätyksen kokonaisuus: viljely, sisäviljely, aquaponics, sade- ja hulevesien käyttö, biohiiletys, haketus, pölyttäjät, kuivakäymälät
7. Fillariverstas

Seuraavien toiminnanalojen suunnitelmat tehdään vuoden 2022 aikana, mikäli niihin löytyy resurssit ja vastuuhenkilöt:

8. Strategia, brändi, strategiset yhteistyöt ja kokeilut
9. Kurssi- ja opetustoiminta
10. Puuverstastoiminta
11. Verhoilu- ja ompelutoiminta
12. Yrittäjien yhteistyö
13. Yhteisökoordinointi & jäsenohjelma: tavoitteet jo tässä dokumentissa

Tavoitteiden mittarit ja seuranta

Tavoitteiden mittarit ja seuranta -kohta kootaan vastuualueiden toimintasuunnitelmien pohjalta ja hyväksytään tammikuun 2022 kollektiivin kokouksessa.

Mittarit:

- Toiminnantoteuttajien eli kollektiivin jäsenten määrä kasvaa
- Henkilötyövuosien osuus työksi luokiteltavassa toiminnan toteuttamisessa kasvaa
- Vapaaehtoistytunnit ja vapaaehtoisten määrät pysyvät ennallaan tai kasvavat
- Varsinaisten jäsenten lukumäärätavoite 70 hlö
- Vuokratulot kattavat investoinnit ja kiinteistömenot

Seuranta: Tavoitteiden toteutumista seurataan hallitusten kokouksissa kvartaaleittain.

LIITE 1: SWOT-analyysi

LIITE 2: Toiminnan järjestämisen perusta

LIITE 3: Toiminnanalojen toimintasuunnitelmat

Toimintasuunnitelma 2022

LIITE 1

Toiminnan SWOT-analyysi

Vahvuudet (S)

Ihmiset:

- vahva ja sitoutunut, jatkuvasti kasvava yhteisö
- vapaaehtoistyö mahdollistaa merkityksellistä tekemistä tekijälleen
- seuraajien ja toimijoiden määrä kasvaa alati orgaanisesti
- vastuuhenkilöiden ammattitaito ja verkostot
- Innokkaasti uusia palveluja ja tuotteita kokeilevat vapaaehtoiset
- kokeilujen ja kokemuksen kautta konkretisoitunut osaaminen
- kartanon alue kohentuu vapaaehtoistyöllä

Yhteiskunta:

- toiminnan teema polttavan ajankohtainen
- selkeä päämäärä, johon halutaan sitoutua
- kestävän elämäntavan konkretisointi - ei pelkkää puhetta vaan tehdään näkyväksi

Toimintaympäristö:

- tunnettu ja luotettava toimija valtakunnallisesti
- yhteistyö työllisyyspalveluiden, kansanopiston ja oppilaitosten kanssa
- Keravan kartanon brändi kehittyy ilmaiseksi

Talous:

- Talous on tasapainossa

Mahdollisuudet (O)

Ihmiset:

- mahdollisuus koota kartanolle olemassa olevaa kattavampi ideologinen toimijoiden verkosto, joka tukee alueen kehitystä ja päämäärän saavuttamista
- uusien yritysten ja yrittäjien syntyminen
- uuden asuinalueen yhteisöllisyyden koordinoiminen
- kestävän elämän taitojen kartuttamista kannattaa lisätä

Toimintaympäristö:

- mahdollisuus skaalautua valtakunnalliseksi toimijaksi
- kestävän elämän esimerkkialueena toimiminen valtakunnallisesti ja kansainvälisesti
- yhteistyön tiivistäminen kaupungin eri toimialojen kanssa synergisesti
- kartanon alueen ja rakennusten kunnostaminen
- Keravan kartanon ja uuden asuinalueen brändin kehittäminen suunnitelmallisesti

- kaupungin kanssa tehdään uutta vuokrasopimusta ja neuvotellaan hyvässä hengessä kartanon alueen kehittämistä

Yhteiskunta:

- Yhteiskunta ja maailma tarvitsevat muutosta, jota Jalotus tekee

Talous:

- brändi ja missio mahdollistavat uusien rahoittajien saamisen
- valmiudet toimia hankekumppanina
- Uuden asuinalueen rakentuminen: mahdollisuus järjestää uuden asuinalueen tarvitsemat kestävän elämän palvelut

Heikkoudet (W)

Yksilöt:

- toiminta kasvanut nopeassa ajassa: toiminnan organisointia täytyy jatkaa
- päävastuu ei ole jakautunut tasaisesti
- osallistumismahdollisuudet eivät ole riittävän selkeitä

Toimintaympäristö:

- perustoimintojen hallintojärjestelyihin ei ole ollut aikaa eikä resursseja riittävästi
- toiminnasta ja vaikuttavuudesta ei ole pystytty viestimään riittävällä laajuudella

Talous:

- kriittiset työtehtävät vapaaehtois pohjalla
- Toiminnan osa-alueiden rahoitustavat epäselviä
- tulokanavat ovat liian yksipuoliset
- tehdään ilmaista työtä kaupungille, jota ei ole arvotettu

Uhat (T)

Yksilöt:

- toiminnan jatkumisen epävarmuus: toiminnan painottuminen vapaaehtoistyöhön

Toimintaympäristö:

- toiminta perustuu epävarmojen projektirahoituksen varaan
- liian vähän pääomaa hankkeiden omarahoitusosuuksiin

Talous:

- Jalotus on yhdistyksenä sellainen, jolle ei ole olemassa vielä selvää rahoituskanavaa

Yhteiskunta:

- Kestävään elämäntapaan siirtymisellä on kiire

Toiminnanjärjestämisen perusta

Jalotuksen vastuualueet suunnittelevat toimintansa siten, että ne edesauttavat kestävän elämäntavan yleistymistä, toteutetaan kiertotalouden periaatteiden mukaan ja tarjotaan ensisijaisesti aineettomia palveluja. Toiminnan tavoitteena on etsiä, löytää ja kehittää sellaisia malleja, joita ihmiset voivat omaksua, soveltaa ja saavuttaa kestävämpää elämäntapaa

Mitä on kestävä elämäntapa?

All we need is less. Enemmän elämyksiä ja luontoa, vähemmän tavaroita ja myrkkyyä.

Kestävä elämäntapa tarkoittaa sellaista elämäntapaa joka säästää energiaa ja luonnonvaroja, sekä on taloudellisesti ja sosiaalisesti (tuottaa hyvinvointia) kestäväällä pohjalla.

“Kestäväällä elämäntavalla tarkoitetaan sellaista elämäntapaa, joka säästää energiaa ja luonnonvaroja. Nykytilanteessa kulutamme luonnonvaroja yli niiden uusiutumiskyvyn, eli jos jatkamme samaa tahtia, luonnonvarat loppuvat jossain vaiheessa. Kestävää elämäntapaa voi toteuttaa monilla eri tavoilla.”

Keskimääräisen suomalaisen luonnonvarojen kulutus

“Luonnonvaroja kuluu kaikessa mitä teemme. Luonnonvarojen kestävä kulutuksen globaali taso on laskettu luonnonvarojen uusiutumiskyvyn perusteella. Suomalaiset kuluttavat noin 4 kertaa enemmän kuin mitä tämä taso on. Meidän olisi siis tehtävä radikaaleja muutoksia kulutukseemme.

Kun mietimme parannuksia elämäntapaamme on hyvä hahmottaa mitkä elämänalueet kuluttavat kaikista eniten. Keskimääräisen suomalaisen luonnonvarojen kulutus jakaantuu seuraaville osa-alueille.

- Asuminen 32 %
- Liikkuminen 21 %
- Ruoka 19 %
- Kuluttaminen 14%
- Vapaa-aika 11 %
- Matkustaminen 3%”

Lähde: Kouvolan kaupungin perusopetus

<https://peda.net/kouvola/perusopetus/hankkeet/oketkol2/motl/kemso>

Toiminnan järjestäminen Jalotuksessa

Kaiken Jalotuksen toiminnan pitäisi olla energiaa ja luonnonvaroja säästävää, sekä taloudellisesti kestäväällä pohjalla ja tuottaa hyvinvointia. Mikäli joku mitä teemme ei ole, niin pitää miettiä miksei, ja onko se sellaista mitä meidän on tarpeen tehdä.

Kestävän elämän osa-alueet - mitä toimintaa meillä jo on ja mitä pitäisi olla siihen liittyen:

Asuminen 32 %

- asuntomessutyö
- energiansäästö omissa kiinteistöissä / energiaomavaraisuus
- Keravan kartanon kiinteistöjen kunnostus - materiaalivalinnat remontoinneissa
- Mitkä asumisen tekijät vaikuttavat esimerkiksi energian ja luonnonvarojen kulutukseen?
- Yhteisöllisyys asumisessa - löytyykö tutkimusta miten edistää tavoitteita?

Liikkuminen 21 %

- Pyöräilyn edistäminen: fillariverstas, laatikkopyörän vuokraus, käytettyjen ja kunnostettujen fillareiden myynti, yhteiskäyttö/kaupunkifillarit
- Kävelyn edistäminen: Mitä hyviä puolia kävely tuo ihmisen hyvinvoinnille ja mitä ympäristölle?
- Julkisen liikenteen käytön edistäminen: kerrotaan miten meille pääsee helpoiten julkisilla ja kannustetaan ihmisiä siihen
- Kevyen liikenteen väylien parantaminen: asuntomessutyö
- Yhteiskäyttöautoilu, kimpakyydit, sähköautoilu, biodiesel, etanolipolttoaineet, biokaasuautot: asuntomessut yhteistyö
- Kerrotaan tarkemmin miten lähellä ollaan ja miten meille pääsee

Ruoka 19 %

- yhteisöviljelmä
- kumppanuusmaataloustoiminta
- sisäviljely- ja konttikasvihuone
- päärakennuksen kahvila
- Taloyhtiöille laatikkoviljelykonsultaatiota: miten kaupungissa voidaan edistää - parvekeviljely - hyvinvointi lisääntyy yhteisöllisyyden mukana
- Kompostointi - mitä hyötyjä, miten autetaan ylläpidossa
- Puhtaan ruoan tuottama hyvinvointi
- Roskakalan syömisen edistäminen: tällaista ruokaa kahvilaan?
- Hävikkiruoan vähentäminen: millaisia toimenpiteitä

Kuluttaminen 14%

- neuvonta ja kannustaminen: viestitään omista tekemisistä esimerkkien kautta
- kestävän ja laadukkaan tuotteen ostaminen, luonnonmateriaalien käyttö - neuvonta
- korjaaminen: Puuverstas, fillariverstas, ompeluverstas
- upcycling eli uudelleen käyttö materiaalin arvoa nostaen: Puuverstas, fillariverstas, ompelutoiminta
- kiertotalous omassa toiminnassa: Vuokralaisten yhteistyö omassa toiminnassa syntyvän ylijäämän parissa - miten yhdistää alueella tapahtumat toiminnot tukemaan toisiaan.
- Kestävän elämän festivaalit, kurssitoiminta ja muut tapahtumat

Vapaa-aika 11 %

- eläintoiminta
- tapahtumat
- verstastoiminta ja kerhotoiminta
- kurssit ja koulutustoiminta
- tilojen vuokraus (juhlatilat, yms.)
- hyvinvointipalvelut: liikunta, jooga, meditaatio - materiaallinen kuluttaminen korvataan aineettomilla palveluilla - elämän merkityksellisyys kasvaa arvot menevät kestävämpää suuntaan. Tiedostaa itsensä.
- alueen vapaa-ajan viettomahdollisuuksien parantaminen ulkoilmassa

Matkustaminen 3%

- lähiretkeily ja lähimatkailun edistäminen
- alueen vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantaminen
- alueesta matkailukohde
- Keravanjoen matkailun lisääminen: kanoottireissut ja suppailut - Keravan Latu

Toimintasuunnitelma 2022

Tapaamisessa 4.11.2021 mukana: Maija Holma, Pekka Koivukunnas ja Marju Kortemäki

Harjoitteluympäristö

- Selvitetään yhteistyötahoja ja rahoitusta Jalotus ry:n harjoitteluympäristön ylläpitoon ja kehittämiseen

Biohiili

- Biohiilen tuotteistaminen ja myynti alkaa, jos Ruokavirastolta tulee hyväksyntä
  - Biohiili ja biohiiletyspöntöt Jalotus ry:n verkkokauppaan myyntiin
  - Selvitetään mahdollisuutta perustaa sosiaalinen yritys, joka vie asiakkaan luo biohiiletyspalvelun ja osaamisen
- Selvitetään liittymistä hiilidioksidipäästöjen kompensointijärjestelmään
  - Selvitetään yhteistyömahdollisuuksia suomalaisen voittoa tavoittelemattoman Compensate-ilmastosäätiön kanssa: itse tehty biohiili osaksi kompensatiojärjestelmää
  - Selvitetään biohiilitiedon hallinnoinnin mahdollisuuksia Jalotus ry:n kautta
  - Visiona luoda valtakunnallinen joukkoistettu biohiilen tuotantojärjestelmä
- Kerran kuussa järjestetään avoin biohiiletystapahtuma
  - Osallistumismaksu: ei liian kallis eikä liian halpa
  - Biohiilen myymisellä ja osallistumismaksuilla rahoitetaan biohiiletystapahtumien vetäjien palkkiot
- Biohiiletys on osa harjoitteluympäristöä
  - jokainen harjoittelija valmistaa pikkupöntöllisen biohiiltä
- Kehitetään biohiilen valmistusprosessia; materiaalin prosessointi ja kuivatus, sammutus, hienonnus, varastointi ym

Ruuantuotanto

- Yhteisöviljelmä
  - Yhteisöviljelmä esittelyssä Heidi Haapalahden [Luomutarhuri](#)-kirjassa. Kirja on Tammen kustantama. Yhteisöviljelmän koordinaattorin palveluita rahoitetaan viljelyosuuksien lisäksi multa- ja kirjamyynnillä.
  - Jos Maj ja Tor Nesslingin säätiön apurahahakemus menee läpi, edetään sen turvin ja kehitetään toimintaa entisestään

- Jos apurahahakemus ei mene läpi, ylläpidetään toimintoja minimoiden viljelykoordinaattorin tehtävät ja käyttäen viljelyosuusmaksuja viljelykoordinaattorin palkkaan
- Aikataulu:
  - Helmikuu: vastuutiimin rekrytointi ja viljelykiertokurssi Keravan opiston kanssa (12.2.2022), siemen- ja taimetilaukset
  - Maaliskuu: osallistujarekrytointi alkaa ja Luomutarhuri-kirjan julkaisu
  - Huhtikuu: kahdet viljelmän kevättalkoot
  - Toukokuu: kolmet talkoot, vastuuviikot alkavat
  - Kesä-heinäkuu: yhdet talkoot, viljelyä ja sadonkorjuuta
  - Heinäkuu: viljelyä, sadonkorjuuta ja Viljelmäpiknik
  - Elo-syyskuu: viljelyä ja sadonkorjuuta
  - Syyskuu: viljelyä, sadonkorjuuta ja sadonkorjuujuhlat, vastuuviikot loppuvat
  - Lokakuu: viljelyä, sadonkorjuuta ja viljelmän talvilepoon saattaminen, kahdet syystalkoot
- Pelto
  - Jos Maj ja Tor Nesslingin säätiön apurahahakemus menee läpi, edetään sen turvin ja kehitetään toimintaa suunnitelman mukaan
  - Jos apurahahakemus ei mene läpi, tehdään uusia rahoitushakemuksia, koska pellon toiminnasta ei tule tuottoa vuonna 2022
  - Aikataulu:
    - Viherlannoitusten täydennyskylvöt keväällä tarvittaessa
    - Kesäkuusta eteenpäin käytetään peltoa lampaiden laitumena
    - Rahoitussuunnitelmaa täydennetään keväällä
    - Keskustelut kaupungin kanssa alkuvuodesta
    - Viestintää läpi vuoden
- Sisäviljely
  - Seuranta, perustamis- ja hoitotyöt tehdään harjoittelijoiden voimin, jos harjoitteluympäristö toteutuu
- Aquaponics
  - etsitään kehitysmahdollisuuksia
  - kalojen pidosta luovutaan, koska niiden hoitaminen on liian työlästä

Kuivakäymälät

- Lisätään kuivakäymälöiden määrää, jotta käymälöiden tyhjentäminen ei työllistä niin paljon
- Lisätään kuivikkeen ja biohiilen käyttöä, jotta suotonestesäiliön tyhjennystarve vähäisempi

- Otetaan käyttöön hirsihuussi

Kompostointi

- Järjestetään Ravinnekierrätys- ja kompostointi -kurssi Keravan opiston kanssa 9.4.2022. Opettajana Maija Holma.
- Järjestetään Johnson Su bioreaktori-kompostin rakennuskurssi Jalotuksen voimin keväällä.
- Jatketaan lierokompostin aloituspakettien myymistä
- Yhteisöviljelijät ovat aktiivisemmassa roolissa lämpökompostoreiden hoitamisessa
- Haketuksen tarve poistunut, kun käytetään yritys yhteistyönä saatua haketta

Sade- ja hulevesien käyttö

- Rakennetaan uusi hulevesiviljelylaatikko Piilaakson seinustalle
  - Järjestetään kurssi Keravan opiston kanssa, Marju opettaa

Eläinten asunomessut

- Suunnitelma Asunomessuorganisaation kanssa
- Yhteistyötahojen etsintä
- Käynnistetään hanke

Lahopuun käyttö

- Järjestetään laho- ja pöllipuuaitakurssi Jalotuksen kautta
- Lahopuuaidat luovat hyönteisille asumuksia: Osa Eläinten asunomessuja

Pölyttäjät

- Järjestetään Hoida pörriäisiä - hanki hunajaa -kurssi Keravan opiston kautta 9.4.-13.8.2022, opettajana Teemu Ojanne
- Osa Eläinten asunomessuja
- Tutustuminen Hyrian Pölymetsä-hankkeeseen

Kehitetään yritys yhteistyötä

- Jatketaan nykyistä yhteistyötä
- Uusia yrityskumppaneita etsitään
  - Tavoitteena löytää ainakin yksi uusi yrityskumppani

Eläintoiminnan ja ympäristökasvatuksen toimintasuunnitelma

1 Yleinen osio

Keravan kartanon pihapiiri, ympäröivä luonto sekä eläimet mahdollistavat monipuolisen luontoon perustuvan hyvinvointityön. Ympäröivä todellisuus palauttaa meidät sopivan rauhaisesti takaisin juurillemme; hoitaessamme eläimiä monet tärkeät taidot karttuvat kuin huomaamatta. Hektisyys unohtuu hetkeksi antaen tilaa oivalluksille ja hetken kauneudelle.

Kartanon omat eläimet mahdollistavat monenlaista toimintaa. Voit osallistua ryhtymällä cityfarmeriksi tai tulla mukaan leireille. Retkipäivä koulu- tai päiväkotiryhmän kanssa on myös mukava keino tutustua toimintaamme. Voit myös tulla mukaan toimintaan vapaaehtoisena toimijana. Toimintamme on kaikille avointa ja räätälöimme myös yksityistilaisuuksia.

2 Eläintoiminta

Eläintoiminnan tavoitteena on vaalia kestäväää elämää ja vahvistaa yhteyttä luontoon. Eläimiä hoitamalla kartanon ympäristö antaa mahdollisuuden hoivaan, pysähtymiseen ja hetkestä nauttimiseen. Eläintoiminta kehittää esimerkiksi lasten tunnetaitoja, havainnollistaa monia elämän perusasioita kestäväällä otteella (villa, kasvien tuntemus, eläinten hyvinvointi, luonnon kiertokulku, ravinnekierto ym.) sekä tarjoaa ihania hetkiä yhdessä eläinten ja toistemme kanssa.

Vuonna 2022 eläintoiminta jatkaa kulkuaan, sekä vanhoin tutuin toiminnoin että uusien ideoiden suunnittelun saattelemana. Cityfarmeritoiminta on muotoutunut hyväksi peruselementiksi, jonka avulla eläinten ylläpitokustannukset saadaan maksettua ja eläinten päivittäiset hoitotoimenpiteet saadaan hoidettua sekä eläinten että ihmisten hyvinvointia vaalien. Lisärahoitusta eläinten ylläpitoon saadaan tarvittaessa myös mm. eläinkummien maksuista sekä muista hyväntekeväisyyteen perustuvista maksuista.

3. Ympäristökasvatus

Jalotuksen ympäristökasvatustoiminta rakentaa yhteistyötä koulujen kanssa. Tahtotilana on luoda kiinteä osa paikallisten koulujen toimintaa, jotta voimme tukea opettajien työtä opetussuunnitelmasta löytyvien kestäväan elämän teemojen oppimisessa. Jalotuksen pian avautuva oppimisympäristö on loistava väylä tarjota lapsille ja nuorille ilon ja oivalluksen kautta tapahtuvaa oppimista, jossa kestäväan elämän aihealueet ovat helposti ja konkreettisesti tavoitettavissa toiminnallisten menetelmien avulla.

Tiedossa vuodelle 2022 on ympäristökasvatuksellinen leirikoulupäivä Jalotuksella, jossa pääsemme tutustumaan ryhmän dynamiikkaan ja erilaisiin oppimistyyliihin esimerkiksi eläinavusteisen toiminnan kautta. Tämän lisäksi tarjoamme lempeällä ympäristökasvatusotteella sisältöä esimerkiksi leiritoimintaan.

Selvitämme yhteistyömahdollisuuksia paikallisten toimijoiden kera. Kouluilla on kiinnostusta yhteistyöhön jota voisi mahdollistaa esimerkiksi Euroopan unionin nuorisotyön liikkuvuus rahoituksella. Kokonaisuus olisi tavoitteellinen, laaja sekä pitkäkestoinen. Tämän projektin kautta mahdollistuisi esim. kansainvälisen leiritoiminnan järjestäminen lähivuosien aikana.

5 Vuoden 2022 tapahtumat ja uudet ideat

Vuonna 2022, kun korona ei toivottavasti enää häiritse toimintaamme, voimme järjestää enemmän tapahtumia. Tarkoituksena on järjestää lasten leirejä kesäaikaan sekä syyslomalla, ehkä myös pääsiäisen aikoihin. Aiomme järjestää myös aikuisten päiväleirejä ja muita yksittäisiä tapahtumia, liittyen eläimiin. Juhlia, synttäreitä ja perinteisiä eläinhetkiä voi varata niin omalle perheelle, kuin isommallekin ryhmälle. Pidämme kummitoimintaa edelleen yllä lampaiden osalta ja laajennamme sitä myös kanoihin ja pupuihin.

Ympäristökasvatustoiminnan myötä jatkamme ja laajennamme yhteistyötä paikallisten koulujen (sekä päiväkotien kanssa) ja toivomme saavamme ryhmiä vierailemaan kartanolla ohjatusti. Yhdistämme ympäristökasvatus- ja eläintoimintaa tarjoamalla vieraileville ryhmille mahdollisuutta eläinten hoitoon arkaamuina. Yhteistyö laajenee myös tulevan asuntomessualueen toimijoiden kanssa, erityisesti mahdollisen luontopäiväkodin kanssa. Kartanon toimiessa kyläkeskuksena, toivomme asukkaiden kanssa yhteistyötä myös eläinten osalta.

Leirien ja muiden tapahtumien järjestäminen on jatkossa helpompaa, koska toiminnalle on uusi katettu ulkotila, jossa voi olla vaikka sataisi vettä.

Harjoitteluympäristö ja piha-alueiden hoito

1. **Keravan kartanon harjoitteluympäristö vakiintuu vuonna 2022, mikäli projektirahoitus tähän saadaan. Ellei rahoitusta löydy, suurin osa harjoitteluympäristöön liittyvistä tehtävistä jää tekemättä ja vapaaehtois pohjalta tehdään vain minimi.**

Yhteistyö oppilaitosten ja kuntoutujia lähettävien viranomaisten kanssa vahvistuu ja laajenee. Viranomaisten edustajat käyvät tutustumassa paikan päällä kartanon ja harjoittelun mahdollisuuksiin. Harjoitteluympäristöstä kerrotaan eri foorumeilla, kuten Jalotuksen julkaisuissa ja henkilökohtaisissa tapaamisissa eri toimijoiden kanssa. Työelämään tutustujia eli tettiäisiä ja nuoria kesätyöntekijöitä sekä talkoolaisia otetaan ilomielin myös tulevana vuonna. Kartanolla räätälöidään tehtävät kullekin tekijälle sopiviksi. Toimia voi ulkona, sisällä, eläinten kanssa, viljelyksillä, puutarhatöissä, biohiiletöksessä jne. Vapaaehtoiset ovat tervetulleita toimintaan ja heille kehitetään oma toimintaohjelma.

Piha-alueiden kunnostamista ja ylläpitämistä jatketaan vuonna 2022. Piha-alueet hoidetaan ensisijaisesti opiskelijatyönä. Tällä hetkellä Jalotuksella on hyvin vähän puutarha- ja pihatöihin sopivia koneita, mutta onneksi Ammattiopisto Spesian opiskelijat ovat tulleet apuun Spesian laitteineen. Keravan kartano on monipuolinen miljö, jossa on huomioitava ja sovitettava yhteen niin kulttuurihistorialliset arvot, kävijämäärien kasvu kuin mahdollisimman luontoystävällinen ympäristökin.

2. Uutena toimintana vuonna 2022 on Puiden ja pensaiden leikkaus – kurssi maaliskuussa Keravan opiston järjestämänä. Kurssilla harjoitellaan kartanon hedelmäpuiden leikkaamista.
3. Ensi vuonna järjestetään ainakin biohiiletystalkoita ja kaupungin Puistokummeille talkoita. Erilaisia nikkarointipajoja toteutetaan ja niissä tehdään mm. kartanon maille eläinten keinopesiä.

Fillariverstaan toimintasuunnitelma 2022 / Hannu Naumi

Hyvin toimivaksi havaittu toiminta jatkuu entisellään. Toimintaan kuuluvat pyörien huolto- ja korjauspalvelut, kunnostettujen pyörien myynti, polkupyörien purkaminen varaosiksi ja lahjoituspyörien vastaanotto. Verstaas siirtyi vuoden 2021 lopussa uusiin, upeisiin tiloihin puuverstaalla sijaitsevaan tilaan.

Aukioloajat säilyvät ennallaan. Torstaisin on verstaas vakioaukiolopäivä, jolloin verstaas on auki klo 11.00-17.00. Muutoin töitä otetaan vastaan ja pyöriä myydään ajanvarauksella. Fillariverstaas on auki myös tapahtumien aikaan.

Uutta:

Fillariverstaas toimii vuonna 2022 myös talvisin, jolloin tehdään pyöriä valmiiksi kevätsezonkia varten.

Kierrätystä tehostetaan erottamalla perusmetalli ja alumiiniosat erikseen.

Tavoitteena on löytää tuuraava pyöränkorjaaja Hannun avuksi.

Budjetti:

Ensi vuoden budjettia vaikea ennustaa. Riippuu hyvin pitkälti siitä kuinka paljon käytettyä osaa purkupyöristä pystyy hyödyntämään. Joka tapauksessa tulot kattavat kulut ja ylikin.

Toiminnan lyhyt kuvaus: mitä aiotaan tehdä vuonna 2022

Jalotus ry vuokraa vuoden 2022 alusta Keravan kaupungilta uudella vuokrasopimuksella navettarakennuksen, piilaakson, riihen, lampolan ja vanhan kanala-rakennuksen, sekä näitä ympäröivät ulkoalueet. Lisäksi vuokrataan maa-alueet lammaslaitumelle ja yhteisöviljelmälle sekä erillisellä sopimuksella pelto-ala kumppanuusmaataloustoimintaa varten. Uuden vuokrasopimuksen tavoitteena on vähentää merkittävästi yhdistyksen vastuuta ja velvollisuuksia alueen ja rakennusten ylläpitoon, huoltoon ja kunnostuksiin liittyen.

Jalotus ry vastaa erillisen vastuunjakotaulukon mukaisesti vuokraamiensa kiinteistöjen sekä näitä ympäröivien piha-alueiden ylläpidosta. Piha-alueiden hoito pyritään toteuttamaan oppilaitosyhteistyönä. Yhdistys koittaa neuvotella Keravan kaupungin kanssa sopimuksen, jossa päärakennuksen ympäristö ja muut kaupungin omistamat kartanon piha-alueet olisivat myös Jalotus ry:n hoidettavana ostopalveluperiaattella. Näin saataisiin yhtenäisyyttä alueen hoitoon ja jatkettua määrätietoista työtä, jonka yhdistys on aloittanut vuonna 2019.

Uuteen vuokrasopimukseen pyritään sisällyttämään myös päärakennukselle rakentuva ns. talonmiehen asunto. Yhdistys hoitaa asukkaan asuntoon, joka tekee alueen ylläpitotoita vuokraa vastaan. Näihin töihin kuuluu mm. ulkokuussien, nuotiopaikkojen, roskisten ja yleisen siisteyden hoitaminen.

Vuoden 2022 päätavoitteena on ennen kaikkea helpottaa kiinteistöhoitoon liittyviä vastuita, jotta yhdistys pystyy keskittymään toiminnan sisällön tekemiseen. Navettarakennuksessa tavoitteena on saada kaikki ulkokuoren ikkunat kunnostettua sekä asennettua 4 ilmalämpöpumppua, jolla saadaan energiankulutusta pienemmäksi. Tavoitteena on myös käynnistää navettarakennuksen yläkertaan kaavaillun tapahtumatilan suunnittelutyö. Lampolarakennuksen rakenteelliseen kunnostamiseen pyritään myös löytämään rahoitus ja rakennus pyritään saattamaan kuntoon syksyyn 2022 mennessä.